



VIBORG
KOMMUNE

§ 16b Miljøtilladelse
af kombineret svine- og kød-
kvægsproduktion på
Horsdalvej 45
8850 Bjerringbro

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøtilladelse	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 ikke teknisk resumé	4
1.4 Offentlighed	5
2 Vilkår	6
3 Generelle forhold	9
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	9
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	9
3.3 Gyldighed	9
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	10
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen	10
4.2 Placering i landskabet -anlægget	11
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	12
6 Gødningsproduktion og -håndtering	14
6.1 Gødningstyper og mængder	14
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	16
7.1 Ammoniak og natur	16
7.2 Lugt	17
7.3 Fluer og skadedyr	18
7.4 Affaldsproduktion og ressourceanvendelse	19
7.5 Øvrige forureningskilder og gener	21
7.6 Driftforstyrrelser eller uheld	24

8	Bedste tilgængelige teknik (BAT) og egenkontrol.....	25
9	Husdyrbrugets ophør.....	27
10	Samlet konklusion	28
11	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	29
11.1	Tilladelsens gyldighed.....	29
11.2	Klagevejledning og søgsmål.....	29
11.3	Underretning om godkendelsen	30
12	Bilag.....	31
	Bilag 1. Situationsplan	31

DATABLAD

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	18136287
Husdyrbrugets navn	Rødbøggård
Beliggenhedsadresse	horsdalvej 45
Postnummer	8850
By	Bjerringbro

Ansøger

Ansøger navn	Anders Christian Petersen
Ansøger adresse	Bækgårdsvej 2
Ansøger postnummer	8920
Ansøger by	Randers NV
Ansøger telefon	61546634
Ansøger email	karmark@privat.dk

Ejer

Ejer navn	Helle Kragelund & Kjeld Erik Olsen
Ejer adresse	Horsdalvej 45
Ejer postnummer	8850
Ejer by	Bjerringbro
Ejer telefon	86639147
Ejer email	rbgaard@fibermail.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	LMO I/S
Konsulent navn	Anne Kirkegaard, LMO
Konsulent adresse	Asmildklostervej 11
Konsulent postnummer	8800
Konsulent by	Viborg
Konsulent telefon	29634004
Konsulent email	aki@lmo.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910203280
CHR numre	

Dato for miljøtilladelsen: 16. december 2019

Miljøtilladelsen er udarbejdet af:

Karin Stavnskær

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØTILLADELSE

Viborg Kommune har modtaget miljøansøgning for ejendommen Horsdalvej 45, 8850 Bjerringbro. Ansøgning om miljøtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16b er indsendt af Anders Chr. Petersen, CVR nr. 18136287, som lejer ejendommens svinestalde med tilhørende gyllebeholdere til sine grise. Ejere af ejendommen Helle Krage-lund og Kjeld Erik Olsen, CVR nr. 30466055 har en kødkvægsbesætning, som ligeledes indgår i miljøansøg-ningen.

Anders Chr. Petersen ønsker at optimere produktionen i de eksisterende svinestalde, så der bliver tilladelse til en produktion af søer med salg af fravænnede smågrise. Der søges om en fleksibel godkendelse, således det står både ejer af ejendommen og ansøger mere frit, hvilke typer af dyr, der kan opstaldes i hhv. kvægstalden og svinestaldene. Der søges om fremadrettet kunne opstalde kødkvæg, får, geder, og/eller heste i dybstrøelse i kvægstalden. I svinestaldene søges der for de fleste staldafsnits vedkommende fremadrettet om frit valg ml. opstaldning af søer, smågrise og slagtesvin, mens der i et par enkelte staldafsnit udelukkende ønskes opstald-ning af søer.

Ansøgningen om miljøtilladelse er indsendt til Viborg Kommune den 22. august 2019 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 213632.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til den ansøgte fleksibilitet og optimering af hhv. svine- og kvægbesætningen på Horsdalvej 45, 8850 Bjerringbro i henhold til de gældende regler. Miljøtilladel-sen meddeles i henhold til § 16b i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. (Husdyrbrugloven) og i henhold til bekendtgørelse nr. 718 af 8. juli 2019 (Husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen).

Miljøtilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår. Miljøtilladelsen indeholder desuden en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærknin-ger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Husdyrbruget på Horsdalvej 45 har tilladelse til en produktion på 350 søer med smågrise til 7,2 kg, 8.750 pro-duceres smågrise (7,2-30 kg), 30 ammekøer, 30 årskvier (0-28 mdr.) samt 15 producerede ungtyre (40-440 kg). Igennem en tilladelse efter husdyrbruglovens § 16b ønskes det at opnå mulighed for fleksibilitet og optimering af produktionen.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone, ca. 266 meter nordvest for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Horsdalvej 50). Nærmeste samlede bebyggelse (Vinkel) ligger ca. 2,5 km nordvest for ejendommen og nærmeste byzone (Vejrumbro) ligger ca. 4,6 km. nordøst for ejendommen.

Lugt

Lugtgenereberegninger viser, at alle lugtgenereafstande til byzone, samlet bebyggelse og til enkeltbeboelse er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Ændringen af produktionen skønnes kun at medføre en mindre stigning i af antallet af transportere. Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område og ejendommen har egen ind- og udkørsel til Horsdalvej, vurderes transporterne til og fra ejendommen ikke at give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og beskyttet natur

Staldanlægget ligger ca. 1,6 kilometer fra Natura2000 område nr. 34 (Brandstrup Mose) der er udpeget i området syd for ejendommen. Der ligger et større overdrev ca. 4 km syd for ejendomme. De nærmeste § 3 naturområder er en mose som ligger ca. 100 meter nordvest for staldanlægget, en mose 260 meter nordøst for ejendommen og et område med gammel skovbund 230 meter øst for ejendommen. Det vurderes, at ændringen i dyreholdet ikke påvirker de ammoniakfølsomme naturområder i væsentlig grad, da grænseværdierne er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Desuden lever ejendommen op til BAT i forhold til staldindretning, management, vand- og energiforbrug samt opbevaring af husdyrgødning mv.

1.4 OFFENTLIGHED

Der blev gennemført nabohøring i sagen fra den 16. september 2019 og 2 uger frem. Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med høringen.

2 VILKÅR

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

1. Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Horsdalvej 45, 8850 Bjerringbro. Produktionen forestås del af Helle Kragelund og Kjeld Erik Olsen (ejer af ejendommen og kødkvægbesætningen) under CVR nr. 30466055 og dels af Anders Chr. Petersen (lejer af svinestaldene) under CVR nr. 18136287.
2. Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
3. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. De ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Husdyrhold og produktionsareal.

5. Produktionsarealet på 2.492 m² fordelt på stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning, og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2 Stald til ammekvæg	974	Naturlig ventilation	6 m	(#208792) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	797
3 Drægtige søer og slagtesvin	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#208794) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208793) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	112 77
4,6 og 8 Farestalde	796	Mekanisk ventilation	6 m	(#208795) Flexgruppe: Søer, diegivende og Smågrise; 25-49 % gulv	0	481
5 løbestald	195	Mekanisk ventilation	6 m	(#208797) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208796) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	52 105
9 Drægtige søer	426	Mekanisk ventilation	6 m	(#208799) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208798) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	176 176
10 Søer i bokse	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#208800) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	50
11 og 12 Søer på dybstrøelse	709	Mekanisk ventilation	6 m	(#208801) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	423
13 Drægtige søer	96	Mekanisk ventilation	6 m	(#208802) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	43
Sum						2492

6. Der tillades anvendt følgende lagre til opbevaring af husdyrgødning:
- Gyllebeholder på 517 m² (rumfang oplyst til 2.040 m³)
 - Gyllebeholder/møddingsplads på 243 m² (rumfang oplyst til 800 m³)

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

7. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
8. Påfyldning af gyllevogne o.lign. skal enten foregå på en plads med opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
9. Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.

Lugt.

10. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

Skadedyr.

11. Der skal løbende foretages observationer, således at angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, AU Institut for Agroøkologi.

Affald og ressourceanvendelse

12. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
13. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes forsvarligt.
14. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
15. Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
16. Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år

Øvrige forureningskilder og gener

17. Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
18. Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

19. Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Driftsforstyrrelser eller uheld

20. Der skal foreligge en beredskabsplan på ejendommen senest samtidig med, at nærværende miljøtilladelse tages i brug. Kopi af beredskabsplanen skal indsendes til kommunen. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Kortbilag over bedriften.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.
- Beredskabsplanen skal have en fast, let tilgængelig plads på ejendommen.

Husdyrbrugets ophør

21. Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, m.v. tømmes og rengøres. Såfremt en eller flere af ejendommens gyllebeholdere ikke skal anvendes efter ophør af dyreholdet, skal disse ligeledes tømmes for husdyrgødning og rengøres.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøtilladelsen gælder for husdyrbruget på Horsdalvej 45, 8850 Bjerringbro. Ejer af ejendommen, Helle Kragelund og Kjeld Erik Olsen, har CVR nr. 30466055. Lejer af svinestaldene, Anders Chr. Petersen, har CVR nr. 18136287.

Anders Chr. Petersen ønsker at optimere produktionen i de eksisterende svinestalde, så der bliver tilladelse til en produktion af søer med salg af fravænnede smågrise. Der søges om en fleksibel godkendelse, således det står både ejer af ejendommen og ansøger mere frit, hvilke typer af dyr, der kan opstaldes i hhv. kvægstalden og svinestaldene. Der søges om fremadrettet kunne opstalde kødkvæg, får, geder, og/eller heste i dybstrøelse i kvægstalden. I svinestaldene søges der for de fleste staldafsnits vedkommende fremadrettet om frit valg ml. opstaldning af søer, smågrise og slagtesvin, mens der i et par enkelte staldafsnit udelukkende ønskes opstaldning af søer.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jvf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Horsdalvej 45, 8850 Bjerringbro. Produktionen forestås del af Helle Kragelund og Kjeld Erik Olsen (ejer af ejendommen og kødkvægbesætningen) under CVR nr. 30466055 og dels af Anders Chr. Petersen (lejer af svinestaldene) under CVR nr. 18136287.
2. Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
3. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. De ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er placeret i landzone ved landsbyen Horsdal. Der bygges ingen nye stalde, idet ændringen af dyreholdet sker i eksisterende stalde.

Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner gælder ved etablering, udvidelse og ændring af et eksisterende husdyranlæg. Udvidelser og ændringer er ikke tilladt indenfor et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv og erhvervsformål eller er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt i en afstand mindre end 50 meter fra ovennævnte områder.

Afstandskravene i § 6 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt (se tabel 1), og der bygges ikke nyt.

I henhold til § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Afstandskravene til § 7 i husdyrbrugloven er overholdt.

Ved nybyggeri, udvidelser og ændringer skal der desuden ske en vurdering i forhold til afstandskravene i husdyrbruglovens § 8.

Tabel 1. Oversigt over afstandskrav og overholdelse af disse

Generelle afstandskrav vedr. staldanlæg		Overholdt ja/nej
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ja
Vandløb	15 m	Ja
Dræn	15 m	Ja
Søer	15 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	Ja
Beboelse på samme ejendom Afstandskravet gælder ikke ensilageopbevaringsanlæg	15 m	Ja
Naboskel	30m	Ja
Nabobeboelse	50 m	Ja
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens ramme-del fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50 m	Ja
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor diverse fredninger og kirke-, klit-, skov, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugsloven vurderes overholdt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET -ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Horsdalvej 50) ligger ca. 266 meter sydøst for staldanlæggets lugtcenter. Nærmeste samlede bebyggelse (Vinkel) ligger ca. 2,5 km nordvest for ejendommen og nærmeste byzone (Vejrumbro) ligger ca. 4,6 km. nordøst for ejendommen.

Der er tale om et åbent landskab, præget af mindre og mellemstore landbrugsejendomme med spredt landbrugsbebyggelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der etableres ingen nye bygninger. Viborg Kommune vurderer, at ejendommen ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier m.v. i området, idet ejendommen ikke fremtræder dominerende i landskabet.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen på Horsdalvej 45 består dels af en kødkvægsbesætning og dels er der søgt om ændring af svineproduktionen, så der fremadrettet vil være en produktion af ca. 350 årssøer med salg af fravænnede smågrise. Desuden opfedes en mindre andel af de fravænnede grise til slagtning. Som følge af den nye, såkaldte Stipladsmodel gives der ikke længere tilladelse til et bestemt dyrehold, men i stedet til et antal kvadratmeter staldarealer (produktionsarealer). Staldarealet til kødkvægsbesætningen er anmeldt til 797 m² og svinestaldenes samlede anmeldte produktionsareal er 1.695 m². Der er for hovedparten af staldafsnittenes vedkommende ansøgt om den såkaldte ”flexordning”. Det betyder, at der i en del af staldafsnittene i svinestaldene frit kan vælges mellem, hvilken type grise, der opstaldes. I kvægstalden kan der frit vælges mellem, om der ønskes at opstaldes kødkvæg, får, geder eller heste. For hvert af de staldafsnit, hvor der er ansøgt om fleksibilitet, er der beregningsmæssigt regnet med, at der opstaldes den type dyr, som medfører den største afgivelse af ammoniak og lugt. På den måde viser de samlede beregninger ”worst case” situationen.

Gulv- og dyretype fremgår af nedenstående skema (tabel 2).

Tabel 2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2 Stald til ammekvæg	974	Naturlig ventilation	6 m	(#208792) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	797
3 Drægtige søer og slagtesvin	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#208794) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208793) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	112 77
4,6 og 8 Farestalde	796	Mekanisk ventilation	6 m	(#208795) Flexgruppe: Søer, diegivende og Smågrise; 25-49 % gulv	0	481
5 løbestald	195	Mekanisk ventilation	6 m	(#208797) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208796) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	52 105
9 Drægtige søer	426	Mekanisk ventilation	6 m	(#208799) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208798) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	176 176
10 Søer i bokse	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#208800) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	50
11 og 12 Søer på dybstrøelse	709	Mekanisk ventilation	6 m	(#208801) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	423
13 Drægtige søer	96	Mekanisk ventilation	6 m	(#208802) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	43
Sum						2492

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er som følge af den nugældende Stipladsmodel størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, hvor dyrene har adgang) samt dyre- og gulvtyper, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at de angivne produktionsarealer, gulv- og dyretyper overholdes. I forhold til fordampning af ammoniak medregnes endvidere overfladearealerne på gødningsopbevaringsanlæggene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

5. Produktionsarealet på 2.492 m² fordelt på stalde tillades drevet med følgende dyretyper, staldindretning, og produktionsarealer i de enkelte staldafsnit.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
2 Stald til ammekvæg	974	Naturlig ventilation	6 m	(#208792) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	797
3 Drægtige søer og slagtesvin	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#208794) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208793) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	112 77
4,6 og 8 Farestalde	796	Mekanisk ventilation	6 m	(#208795) Flexgruppe: Søer, diegivende og Smågrise; 25-49 % gulv	0	481
5 løbestald	195	Mekanisk ventilation	6 m	(#208797) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208796) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	52 105
9 Drægtige søer	426	Mekanisk ventilation	6 m	(#208799) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv (#208798) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0 0	176 176
10 Søer i bokse	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#208800) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	50
11 og 12 Søer på dybstrøelse	709	Mekanisk ventilation	6 m	(#208801) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	423
13 Drægtige søer	96	Mekanisk ventilation	6 m	(#208802) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	43
Sum						2492

6. Der tillades anvendt følgende lagre til opbevaring af husdyrgødning:
 - Gyllebeholder på 517 m² (rumfang oplyst til 2.040 m³)
 - Gyllebeholder/møddingsplads på 243 m² (rumfang oplyst til 800 m³)

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Opbevaringsbehovet er beregnet ud fra Normtallene og antallet af kvadratmeter produktionsareal med fuld belægning. Behovet for opbevaring er beregnet til 2.660 m³ gylle og 130 tons dybstrøelse. Det svarer til en produktion på ca. 3.550 m³ gylle og 173 tons dybstrøelse.

Dybstrøelsen fra staldene, som huser en del af de drægtige søer, flyttes til den lille gyllebeholder til opbevaring. Dybstrøelsen fra kødkvægsbesætningen køres ud til direkte nedpløjning i forbindelse med udmugning 1 gang årligt. Der lægges ikke dybstrøelse i markstak.

Gyllen opbevares i ejendommens største gyllebeholder på 2.040 m³. Derudover er der opbevaringskapacitet på 430 m³ i staldenes gyllekanaler, hvilket giver en samlet opbevaringskapacitet 2.470 m³ på ejendommen. Der er endvidere lejet en gyllebeholder på 820 m³ på adressen Stenhusevej 10, 8850 Bjerringbro. Tilsammen er der dermed en opbevaringskapacitet på 3.290 m³.

3.290 t / 3.550 t x 12 måneder = 11 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Flydelaget på gyllens overflade dannes af halm.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens lille gyllebeholder anvendes til opbevaring af dybstrøelse fra en del af drægtighedsstaldene. Gyllebeholderen er i ansøgningsystemet indregnet som en møddingsplads. Det betyder, at ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er beregnet, som om det var en møddingsplads. Ammoniakfordampningen pr. m² er større fra møddingspladser, end den er fra gylleholdere. På den baggrund vurderes det, at gyllebeholderen kan ændre anvendelse tilbage til opbevaring af flydende husdyrgødning uden, at det medfører krav om tillæg til miljøtilladelsen.

Viborg Kommune vurderer ud fra de indsendte beregninger, at kravet til opbevaringskapacitet for gylle er overholdt.

Viborg Kommune vurderer, at opbevaring af gylle på ejendommen lever op til et niveau, som kan betragtes som BAT, når husdyrgødningsbekendtgørelsens krav overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for opbevaring af husdyrgødning:

- 7. Beholdere til husdyrgødning skal mindst én gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen*

8. *Påfyldning af gyllevogne o.lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås.*
9. *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, således spild undgås.*

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Nedenstående tabel 3 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 3. Ammoniakfordampning fra stalde og lagre

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3082,0	414,9	3497,0
Nudrift	2548,0	304,8	2852,9
8 års-drift	2548,0	304,8	2852,9

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 4. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Maks. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Kategori 1

Staldanlægget ligger 1,6 km nordvest for Natura2000 område nr. 34 Brandstrup Mose. Brandstrup Mose er et relativt lille Habitatområde, hvor der til gengæld er en meget tæt koncentration af habitatnaturtyperne; Skovbevokset tørvemose, hængesæk samt højmose.

Kategori 2

Der ligger et overdrev 4 km syd for ejendommen.

Kategori 3

Nærmeste kategori 3 natur er en mose 100 m nord for ejendommen. Derudover er der en potentiel ammoniakfølsom skov 230 m øst for ejendommen.

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak i den ansøgte produktion udgør 3.497 kg N/år. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT kravet er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Der er foretaget beregninger til alle relevante ammoniakfølsomme naturtyper. Afstanden til kategori 1 og 2 naturtyperne er så stor, at produktionen på Horsdalvej 45 ikke påvirker naturtyperne.

På mosen nord for ejendommen er det beregnet, at den årligt vil modtage svarende 4,4 kg N/ha. Merdepositionen inkl. de sidste 8 års produktionsudvidelser er beregnet til 0,8 kg N/ha/år. Grænseværdien for kategori 3 naturtyper er en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, som derfor er overholdt.

Et større skovområde øst for ejendommen er kategoriseret som værende ammoniakfølsomt, da der er tale om "gammel skovbunds jord". I skoven er der fundet en rødlistet art: lav, almindelig slørkantlav, som typisk findes på gamle træer. Afstanden til Horsdalvej 45 er ca. 230 m. Der er beregnet en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år, hvilket er under grænseværdien på 1,0 kg N/kg/ha.

Ved Rind bæk, der løber nord for ejendommen, er der tidligere observeret Odder, er en Bilag IV art. Der vurderes, at Odderen og de bilag IV-arter, eller andre fredede eller truede arter der måtte have leve-, yngle- eller raststeder i området ikke vil blive påvirket af projektet på Horsdalvej 45.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke yderligere vilkår til ammoniak.




7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser på lokalmiljøkortet i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Nedenstående tabel 5 viser de beregnede geneafstande for lugt. Geneafstanden er et udtryk for den afstand fra staldanlægget til hhv. nabo, samlet bebyggelse og byzone, hvor lugten kan betragtes som væsentlig, hvis man er tættere på husdyrbruget end denne afstand. Geneafstanden skal som udgangspunkt overholdes fra landbruget og ud til de omkringliggende.

Tabel 5. Oversigt over lugtberegninger i forhold til nabo, samlet bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Horsdalvej 50 	0	FMK	147,7	147,7	266,2	Ja
Vinkelvej 245 	0	NY	313,8	313,8	2490,5	Ja
Vejrumbro, Vejrum 	0	FMK	467	467	4647	Ja

IT-systemets lugtberegninger viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone for så vidt angår lugt. Oplysninger vedr. kumulation er lagt ind i ansøgningsssystemet under anlægsoplysninger. Der er ingen ejendomme i området, der skal inkluderes i kumulationen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra stalden, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, selvom reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Lovens minimumskrav til afstande fra Horsdalvej 45 til nærmeste beboelser indenfor de tre områdetyper er overholdt. Husdyrbruget ligger ca. 266 meter nordvest for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Horsdalvej 50). Nærmeste samlede bebyggelse (Vinkel) ligger ca. 2,5 km nordvest for ejendommen og nærmeste byzone (Vejrumbro) ligger ca. 4,6 km. nordøst for ejendommen.

Der forventes en minimal lugtafgivelse fra gyllebeholderen grundet tæt flydelag, og det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderen ikke vil være til gene for naboerne.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra ejendommen ikke vil give væsentlige gener for naboer mv.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

10. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for reduktion af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fluegener

Fluebekæmpelse i husdyrbrugets svinestalde foregår med rovfluer. Der foretages ikke separat fluebekæmpelse i kvægstalden. Kvægstalden er hovedsageligt tom hele sommerhalvåret, idet køer og kvier da er på græs.

Rottebekæmpelse

Ejendommen har ingen serviceaftale til bekæmpelse af rotter. Der er katte på ejendommen, og den kommunale rottefænger kontaktes, hvis/når der ser spor af rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, fluer mv.), som skal afhjælpes og bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Retningslinjerne

for skadedyrsbekæmpelse fra Skadedyrslaboratoriet, AU Institut for Agroøkologi skal danne grundlag for niveauet af skadedyrsbekæmpelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

11. *Der skal løbende foretages observationer, således at angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet, AU Institut for Agroøkologi.*

7.4 AFFALDSPRODUKTION OG RESSOURCEANVENDELSE

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald

Affaldsproduktionen fra landbruget fremgår af nedenstående tabel. Da husdyrproduktionen ikke udvides, er affaldsproduktionen i nudrift og ansøgt drift den samme, se tabel 6.

Tabel 6. Oversigt over mængder og håndtering af fast affald

Affaldsart	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	<u>Svin:</u> 1 sort affaldssæk pr. uge	<u>Svin:</u> 1 sort affaldssæk pr. uge	<u>Svin:</u> I stalden	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ
	<u>Kvæg:</u> 1 container hver 2. uge	<u>Kvæg:</u> 1 container hver 2. uge	<u>Kvæg:</u> I container placeret i garage	
Jern	2-4 tons pr. år	2-4 tons pr. år	Afhentes af skrotfirma	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ

Døde dyr

Døde søer og større grise opbevares overdækket på betonplads ved svinestalden. Smågrise opbevares i containere. Døde kreaturer opbevares udenfor kostalden overdækket med plastic eller lign. Døde dyr afhentes løbende af DAKA.

Olie, kemikalier og medicinaffald

Olie og spildolie opbevares i ejendommens værksted. Det er maskinstationen, der foretager sprøjtning af markerne, hvorfor der ikke sker opbevaring af kemikalier til marken på ejendommen. Nedenstående tabel 7 giver en oversigt over opbevaring og bortskaffelse af olie, olieaffald, kemikalier og medicinaffald.

Tabel 7. Opbevaring og bortskaffelse af farligt affald

Affaldsart	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Spildolie	0-30 liter	0-30 liter	Opbevares i dunke i værksted	Bortskaffes efter kommunalt affaldsregulativ
Kemikalier	0-20 liter	0-20 liter	Opbevares i aflåst skab	Eventuelle restmængder bortskaffes efter kommunalt affaldsregulativ
Medicinaffald	0,25 m ³ pt. år	0,25 m ³ pr. år	Opbevares i lade	Afhentes af Revas

Brugte pærer fra varmelamper samt spraydåser afhentes ligeledes af Revas.

Energi

Ejendommens energiforbrug forventes at være uændret i ansøgt drift. Belysning og strøm til ventilation m.v. forventes ikke at variere mellem nudrift og ansøgt drift. Det skyldes, at husdyrproduktionen fortsætter i de nuværende staldanlæg.

Vand

Ejendommens vandforbrug forventes at være uændret i ansøgt drift. Drikkevand til dyrene og vand til vask af stalde og maskiner til ventilation m.v. forventes ikke at variere væsentligt mellem nudrift og ansøgt drift. Det skyldes, at husdyrproduktionen fortsætter i de nuværende staldanlæg.

Foder

På bedriften anvendes foder, som opbevares i lukkede siloer, i laden og i wrapballer.

Spildevand

Rengøringsvand fra vask af stalde føres til gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af farligt affald.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbruget.

Viborg kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier og olie på bedriften.

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug på ejendommen er i overensstemmelse med god landmandspraksis.

Det vurderes også, at håndteringen af vand fra vask af stalde m.v. sker på en forsvarlig måde, da det sker efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Viborg Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

12. *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
13. *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes forsvarligt.*
14. *Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
15. *Påfyldning af diesel mv. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
16. *Ejendommen skal minimum en gang om året føre journal over forbrug af el- og vandressourcer. Kopi af journalen skal gemmes i 5 år*

7.5 ØVRIGE FORURENINGSKILDER OG GENER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støv

I forbindelse med håndtering af tørfoder kan der lokalt opstå lidt støv. Det samme gør sig gældende i forbindelse med transport af dyr, foder eller ved færdsel med ejendommens maskiner på tørre dage om sommeren. Forhold, der kan forårsage støv, er af begrænset karakter og varighed.

Støj

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Højtryksrensere
- Ventilationen af svinestaldene
- Håndtering og omrøring af gylle
- Transport til og fra ejendommen

Af tabel 8 fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkilderne på ejendommen.

Tabel 8. Driftsperioder og placering af støjkilder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Tidsinterval
Højtryksrensere	Brug af højtryksrensere til vask af svinestalde sker indendørs. Vask af maskiner sker udendørs.	Rengøring sker i dagtimerne
Aflæsning af tørfoder	Foderlade. Indblæsning af foder i fodersilo	I dagtimerne
Transport til og fra ejendommen ved lejlighedsvis pålæsning af kreaturer	Ved kvægstalden	I dagtimerne
Transport til og fra ejendommen ved ind- og udlevering af grise. Desuden kan lejlighedsvist forekomme støj fra dyrene i forbindelse med af- og pålæsning.	Ved svinestaldene	I dagtimerne.
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle

Generelt vedrørende støj fra husdyrbruget:

- Der har ikke været klager over støj
- De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger
- Det forsøges så vidt muligt at holde støjende perioder indenfor normal arbejdstid – både hvad angår støjende anlæg og ejendommens maskiner

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering.

Lys

Der vil være lidt lys i farestaldene om natten, men det vurderes ikke at blive til gene for naboerne.

Rystelser

Landbruget vil overholde grænseværdierne, som er beskrevet i tabel 1 og 2 i Orientering nr. 9, 1997 fra Miljøstyrelsen: ”Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø”.

Det vurderes, at lavfrekvent støj ikke er et problem i nudrift og i ansøgt drift.

Transport

Til- og frakørsel sker via egen indkørsel til Horsdalvej. Den ansøgte produktion vil medføre, at antallet af transporter forventes at blive ca. 332 på årsbasis, se tabel 9. Det forventes, at antallet af transporter ikke giver anledning til væsentlige gener.

Tabel 9. Transporter til og fra ejendommen

Type af transport	Ansøgt drift	Nudrift
Færdigfoder	52	52
Pallevarer	14	14
Søer til slagteri	24	24
Kreaturer til slagteri	4	4
Smågrise ud fra ejendommen	52	52
Slagtesvin til slagteri	24	24
Husdyrgødning	90	90
DAKA	60	50
Polte ind til ejendommen	12	12
I alt	332	322

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra Horsdalvej 45 forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener i forhold til de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, men såfremt der skulle opstå et støjproblem, er der meddelt nedenstående støjvilkår.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

Forhold omkring trafiksikkerhed og færdselsregler for traktorer mv. er reguleret af færdselslovgivningen og behandles ikke i denne miljøgodkendelse. Antallet af transporter ændres ikke, og ejendommen har egen ind- og udkørsel til Horsdalvej. Det vurderes derfor, at der ikke vil ske en forøget påvirkning af omgivelserne, hvad angår transport.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således, at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Viborg Kommune vurderer, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT, og at driften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for transport.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for støv, støj og transport til og fra ejendommen:

17. *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
18. *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Klokken	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45

Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

19. *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

7.6 DRIFTFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Hvis der sker uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Teknik- og Miljøforvaltning efterfølgende blive underrettet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udover at være BAT, så er det Viborg Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild, og store hændelser som f.eks. brand, hærværk og lign.

Der skal derfor udarbejdes en beredskabsplan, hvilket der er stillet krav om i nedenstående vilkår. Der skal indsendes en kopi af beredskabsplanen til Viborg Kommune.

Det vurderes, at der med en beredskabsplan, der opfylder vilkårets kriterier, er der foretaget en tilstrækkelig beskrivelse af, hvordan man skal forholde sig i forbindelse med eventuelle uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

20. *Der skal foreligge en beredskabsplan på ejendommen senest samtidig med, at nærværende miljøtilladelse tages i brug. Kopi af beredskabsplanen skal indsendes til kommunen. Beredskabsplanen skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:*
- *Kortbilag over bedriften.*
 - *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.*
 - *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.*
 - *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*
 - *Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften.*
 - *Beredskabsplanen skal have en fast, let tilgængelig plads på ejendommen.*

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG EGENKONTROL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 3.497 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at det ønskede dyrehold forårsager en ammoniakfordampning på 3.497 kg NH₃-N/år. Se nedenstående tabel 10. BAT er dermed overholdt for ammoniakemission.

Tabel 10. Krav til maksimal ammoniakfordampning fra husdyrbruget

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3082	415	3497
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3082	415	3497
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Alle staldafsnit fortsætter med uændrede gulve i ansøgt drift. Eneste ændring er, at der med denne miljøtilladelse gives tilladelse til variation i, hvilke dyretyper, der må opstaldes i de enkelte staldafsnit.

Management

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpepestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.

- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Lave markgødningsplan

Husdyrgødningen opbevares forsvarligt i lukkede og tætte beholdere. Der føres jævnligt tilsyn med flydelaget, hvortil der føres logbog, og ved tømning sikres det at gyllebeholderen forsat er i fin stand.

Produktionen efterfølger kommunale regler for håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Der sikres en optimal drift af ejendommen ved:

- Foder tilpasses løbende
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle, brand eller lign.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt
- Alle aktiviteter planlægges grundigt
- Affald fjernes løbende fra ejendommen
- Der føres logbog over flydelaget på ejendommens gyllebeholder

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang inden for management og staldindretning m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøtilladelsens vilkår. Der stilles derfor ingen yderligere vilkår til BAT.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved husdyrbrugets ophør skal stalde og gødningsopbevaringsanlæg rengøres, og husdyrgødningen skal udbringes jvf. gældende regler herfor. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder skal ske i henhold til gældende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

- 21. Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, m.v. tømmes og rengøres. Såfremt en eller flere af ejendommens gyllebeholdere ikke skal anvendes efter ophør af dyreholdet, skal disse ligeledes tømmes for husdyrgødning og rengøres.*

10 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet.
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøtilladelsen overholdes.
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger vurderes det, at overholder miljøansøgningen afskæringskriterierne (lovens beskyttelsesniveau), og derfor meddeler Viborg Kommune miljøtilladelse til produktionen på Horsdalvej 45 på en række vilkår.

11 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 TILLADELSENS GYLDIGHED

Husdyrbruget må i henhold til Husdyrbrugslovens § 16b ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 16b, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Tilsynsmyndigheden skal tage tilladelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugsloven § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved tilladelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved tilladelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Vilkårene kan i henhold til Husdyrbrugslovens § 53, stk. 2 til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøtilladelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøtilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøtilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted d. 17. december 2019. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 14. januar 2020.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600ebspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

Følgende naboer er orienteret om afgørelsen:

- Beboerne på adressen Horsdalvej 36, 8800 Viborg
- Beboerne på adressen Horsdalvej 39, 8800 Viborg
- Beboerne på adressen Horsdalvej 46, 8800 Bjerringbro
- Beboerne på adressen Horsdalvej 50, 8850 Bjerringbro
- Beboeren på adressen Vesterbyvej 7, 8800 Viborg (ejer af ejendommen Horsdalvej 39)
- Beboeren på adressen Stenmosevej 5, 8800 Viborg (ejer af ejendommen Horsdalvej 41)
- Beboerne på adressen Sdr. Rind Vej 153, 8850 Bjerringbro
- Beboerne på adressen Vinkelhedevej 2, 8800 Viborg
- Beboerne på adressen Vinkelhedevej 5, 8800 Viborg
- Beboerne på adressen Vinkelhedevej 7, 8800 Viborg
- Beboerne på adressen Vinkelhedevej 9, 8800 Viborg

12 BILAG

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

